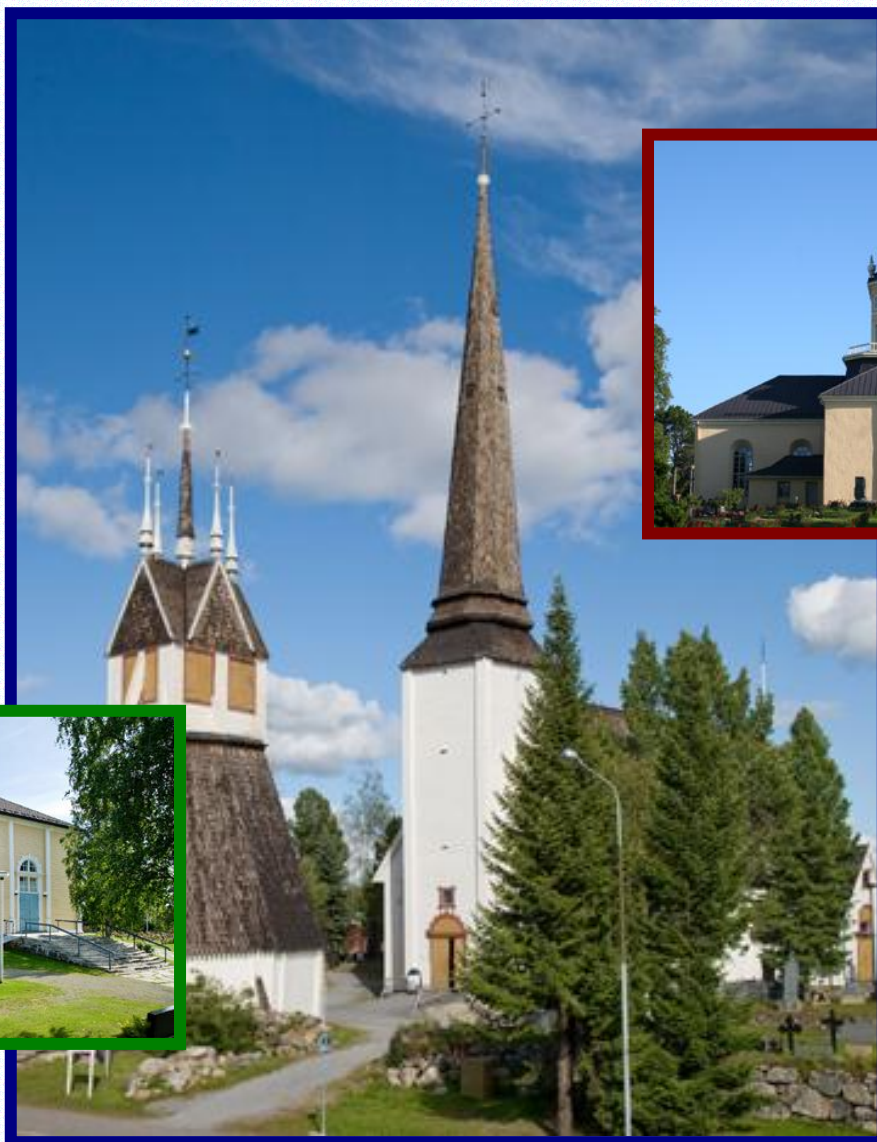

TORNION SEURAKUNNAN

EKO ABC

EKO ABC

A Aktiivisuus

Voit omilla valinnoillasi tehdä paljon ympäristön hyväksi. Suuret virrat kertyvät pienistä puroista.

B Bussi

Autojen moottorit aiheuttavat aina hiilidioksidipäästöjä. Suosi siksi joukko liikennettä, pyöräile tai kävele. Kulje kimppakyydeillä, jos yksityisauton käyttö on välttämätöntä.

C° Celsius

Pidä huoneenlämpötila 20° asteessa. Säästä energiaa sammuttamalla turhat valot. Pidä ikkunat suljettuina muuten kuin tuuletettaessa.

D Data

Käytä sähköpostia, sillä se on ekologisempi vaihtoehto kuin perinteinen kirje. Vältä turhaa sähköpostin tulostusta. Sulje monitori kun et käytä päätettäsi. Hanki energiaa säästäviä data-laitteistoja ja valitse kannettava pöytäkoneen sijasta kun haluat säästää sähköä. Kun datalaitteen elinkaari on päättynyt vie se vastuutettuun ser keräyspisteeseen, ei kaatopaikalle.

E Etiikka

Herätä lähipiirissäsi arvokeskustelua ympäristöstä. Pyri korjaamaan luonnolle tuhoisat menettelytavat.

F *Finanssi*

Kirkko on köyhien kirkko. Huomioi myös seurakunnan sijoitustoiminnassa eettiset arvot. Kestävä kehitys on yksi painopisteistä.

G *Globalisaatio = eli kansainvälistyminen eli maapalloistuminen*

Globalisaatio on suurten ylikansallisten yhtiöiden edun mukaista. Suosi siis ostoksissasi luomu- ja lähiruokaa sekä suomalaisia tuotteita joilla on avainlippu-alkuperäismerkki.

H *Hautausmaat*

Suosi hautausmailla monivuotisia, talvenkestäviä koristekasveja. Käytä metalli-, lasi-, eko- tai peltipurkkilyhtyjä välttääksesi kynttilämuovijätteen syntymisen. Muista lajitella jätteesi myös hautausmaalla.

I *Innosta*

Pidä ympäristöasiat esillä työssäsi. Ole esimerkkinä käytännön ratkaisuisasi. Osallistu ympäristökoulutukseen ja innosta muitakin osallistumaan.

J *Jätteet*

Vältä jätteiden tuottamista. Lajittele tuottamasi jätteet ohjeiden mukaisesti, kukin oikeaan keräyspisteeseensä.

K Kohtuullisuus

Pyri kohtuulliseen ja yksinkertaiseen elämäntapaan. Kunnioita luonnonantimia Jumalan lahjana. Karta ahneutta ja väärää omistamishalua.

L Leirikeskus

Huomioi leirikeskusten tarjoamat mahdollisuudet luonnossa liikkumiseen ja ympäristöasioiden esillä pitämiseen. Suojele leirikeskusten luontoa.

M Metsät

Seurakunnan metsiä hoidetaan metsälain mukaisesti luonnon monimuotoisuutta kunnioittaen. Kesähakkuita välttämällä taataan eläimien pesimärauha, säästetään maaperää vaurioilta ja ehkäistään sienitautien leviämistä. Toimi näin myös omien metsiesi kohdalla.

N Nuukuus

Nuukasti kuluttaen et riistä tulevilta sukupolvilta heidän osuuttaan luonnonvaroista.

O Ohjeet hankinnoille

Noudata annettuja hankintaohjeita tarkkaan. Tasavertaisista vaihtoehtoista kannattaa valita ekologisesti ja eettisesti kestävin.

P Paperi

Säästä paperia! Vältä ylenmääräistä monistamista. Kopioi kaksipuolisesti kun mahdollista. Pienennä fontit ja marginaalit. Poista turhat kansisivut. Älä tulosta sähköpostia turhaan. Muista lajitella jätepaperi ohjeiden mukaan, niin siitä saadaan jatkojalostuksessa paras hyöty.

Q Quo vadis? = Minne menet?

Suunnitelmallisuus, etenkin matkojen osalta takaa oikean suunnan olivatpa ne sitten työ- tai vapaanajanmatkoja. Suunnittelemalla tarkkaan voit vähentää ympäristövaikutuksia ja hidastaa ilmastonmuutosta.

R Raamattu

Raamattu kehottaa vastuullisuuteen luomakuntaa kohtaan. Älä laiminlyö Jumalan sinulle antamaa tehtävää.

S Siivous

Monet pesuaineet sisältävät ympäristölle haitallisia aineita. Lue aina tuoteseloste välttääksesi klooria. Valitse Joutsenmerkitty vaihtoehto puhdistus- ja pesuaineissa. Älä käytä fosfaattia sisältäviä pesuaineita haja-asutusalueella. Vältä desinfiointiaineiden käyttöä.

T Työntekijät

Työntekijät antavat toiminnallaan kuvan kirkosta. Ole siis esimerkillinen. Toimi ympäristöasioissa mieluummin etujoukoissa kuin pakosta jälkijunassa.

U Uusiokäyttö

Vältä kertakäyttöhyödykkeitä ja tuotteita. Mieti jo hankittaessa, miten tuotetta voidaan uusiokäyttää. Suosi uusiotuotteita

V Vedenkäyttö

Vältä turhaa vedenkäyttöä. Sulje hanat käytön jälkeen kunnolla, etteivät ne jää tippumaan. Ilmoita ensi tilassa huoltomiehelle vuotavista vesihanoista ja vessanpöntöistä. Vältä pesuaineiden liikaannostelua, jottei tarvittaisi niin massiivista veden puhdistamista. Poista vedenraikastimet vessanpöntöistä.

W WWW-sivut

Ympäristötietoutta saat myös netistä:

[HTTP://SAKASTI.EVL.FI/SAKASTI.NSF/SP?OPEN&CID=CONTENT2C9E37](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/sp?open&cid=content2c9e37)

[HTTP://WWW.KULUTTAJAVIRASTO.FI/FI-FI/EKO-OSTAJA/](http://www.kuluttajavirasto.fi/fi-fi/eko-ostaja/)

[HTTP://WWW.AVAINLIPPU.FI/ALKUPERAMERKIT](http://www.avainlippu.fi/alkuperamerkit)

[HTTP://WWW.LUOMU-LIITTO.FI/](http://www.luomu-liitto.fi/)

[HTTP://WWW.LUONTOON.FI/DEFAULT.ASP?SECTION=80](http://www.luontoon.fi/default.asp?section=80)

X Kruksaa yli

Pyri välttämään turhia hankintoja. Hyvällä suunnittelulla selvittää pienemmällä kalustolla. Suosi seurakunnassakin yhteiskäyttöä ja kierrätystä. Harvoin käytetty tavara voidaan ostamisen sijasta lainata. Muista huoltovastuusi käytön jälkeen.

Y Ympäristö

Jokaisen työalan toimintasuunnitelmaan kuuluu ympäristötavoite ja toimintakertomukseen ympäristövaikutusten arviointi.

Z Zorron merkki

Zorron tavoin jätät jälkesi. Pyri siihen, että ekologinen jalanjälkesi on mahdollisimman pieni ja ympäristöä haittaamaton.

Å Åland

Ålandilaisten ruokien sijaan suosi lähialueella tuotettua ja suomalaista luomuruokaa.

Ä Älä

Älä pakoi vastuutasi luomakunnasta.

Ö Öljy

Varastoi öljy ja muut ongelmajätteet asianmukaisesti, ohjeita noudattaen.

